

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 fr. o. é.
Félévre	6 " " "
Évnyegyedre	3 " " "
Egy hóra	1 " " "

Szerkesztői szállás:

belső számonterez 131. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KOZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

5t hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Haasensteint és Voglernél (Wollzeile 9. szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 40. sz.)

Nyitott cikkeket

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott Pesten január 20-án 8 ó. — p. este.

Megérkezett Kolozsvárra jan. 20-án 9 ó. 50 p. este.

Bizonyosnak tartják, hogy Görögország visszautasítja a párisi conferentia nyilatkozványát, de Oroszország segélyére nem számíthat, miután a tanácskozmányt Gortschakoff kezdeményezte. A végrehajtás conferentialis vagy rendes diplomatiái úton, hírszerint, Francoziacsrázra bizatnék.

Észleletek

a székely nép szükségéi felett.

II.

Általánosan elismert igazság levén az, hogy az anyagot a szellem értékesíti; minden művelt államban fegond a szellemi képzettség fokozására és fejlesztésére fordítatik. S méltán! mert a szellemi művelődés a hévmérője valamely ország vagyonsodásának, politikai jelentőségének, érettségének és nagyhatalmi tekintélyének.

Nemzetünk a kelet romboló törekvései közben, mint Nyugat-Európa védőfalát állott, századokon át. S míg mi a barbar rombolások tova terjedését gátolva a harcok mezején áldoztuk fel erőnket és vérünket: addig Nyugat-Európa népei békét élvezve, biztos és gyors léptekkel haladtak előre a szellemi műveltség terén, — s ezt nyomban követé a vagyonsodás és a hatalom kifejlése. A mint azonban csillapult a csaták zaja, mi is kettőztetett szorgalommal iparkodtunk előhaladni a szellemi műveltség terén. E megfeszített szellemi igyekezet menté meg annyi idegen elem közé beékelte nemzetünket a végenyészettől. Ez eszközül, hogy míg kelet népei műveltségi tekintetben századokkal látszanak utánunk lenni: mi alig évtizedekkel vagyunk Európa legműveltebb népeitől elkésve.

Politikai tekintetben helyzetünk most is az, a mi régen volt. Hivatva vagyunk, már csak országunk geographiai fekvésénél fogva is, a nyugati műveltséget keletre átszivatrogatni, ezáltal a barbarság romboló erejét megtörve, azt lassanként szelidíteni; a nyugatot fenyegető tova terjedését gátolni, a műveltség átszivárogtatása közben iparunk és kereskedésünk számára minél nagyobb tért hódítani; s az eké nyert előnyöket saját magunk részére értékesítve, anyagi emelkedésünket is eszközölni.

S ezt annál nagyobb erélyvel kötelesegiünk munkálni, minél komolyabban fenyeget — első sorban épen minket erdélyieket — a megsemmisülés, vagy legalább a viszontagságok veszélyével a keleti kérdés legkomolyabb megoldásának közelsége. Lehet, hogy e fenyegető vést sikerülend a diplomacia szellemi fegyvereivel ideiglenesen elfojtani, de végkép aligha! Előbb-utóbb csakugyan a gyorspuskák és az Armstrong-ágyuk fogják véglegesen megoldani, vagy inkább nagy robaj közt szétszakítani az elmégesedett ügyek ezen gordiusi csomóját.

Azonban, ha a diplomatiái szellemi fegyverek csak évekre is lecsendesíthetik a vést és biztosíthatják a békét; e pár évet észélyesen felhasználva, alkotmányunk megszilárdításán és a belreformok rendezésén egyetértéssel munkálva, annyira körülszólhatjuk magunkat és annyira biztosíthatjuk a bekövetkező vést ellen: miszerint bátor homlokokkal nézhetünk bármely zivatarnak szemé közé.

De bármely eszközzel legyen egykor e fontos kérdés megoldható: tagadhatlan az, hogy abban az Erdély legkeletibb részén lakó székely népre fontos szerep vár.

Föltéve azon lehetőséget, miszerint a szellemi erőt lesz a dicsőség a keleti kérdés megoldásában: első teendője a kormánynak a székely népnek minél hathatósabb szellemi fegyvert adni kezébe: a népnevelés ügyének kifejlesztése által; s ezt annyival inkább, mert a kivándorlás tulajdonképpen és legnagyobb mértékben a nevezett és közvetlenül határos székelyszékekből tör-

ténik. E kivándorlás keilő szellemi fegyvert mellett idővel hódításokat téve, a kiköltözötteknek és kiköltözőknek, a jelen viszonyok közt sajnosan érzett hiányát, gazdag kamatokban fizetné vissza.

Egyébiránt politikus nem vagyok; azért is egyszerűen a népnevelés ügyére, mint cikkem tulajdonképpeni tárgyára térek át.

Nem lehetne ugyan állítani, hogy a nevelés ügye a székelyföld e keleti részein elhanyagoltabb állapotban volna, mint a magyar állam bármely részén; mert e szent ügynek ott is vannak lelkes bajnokai, vannak jól képzett, sőt dicséretre méltó néptanítói; de viszont azt sem lehet állítani, hogy e mindenekfelett figyelemre méltó magasztos ügy a fejlettség azon stadiumában volna, hogy épen semmi kívánni valót sem hagy fenn.

Gyergyó- és a két Csikszék aránylag elegendő nép és középtanodával bír ugyan, tekintve a területi viszonyt: de e tanodák még sem elégségesek és megfelelők a székely nép anyagi szegénységéhez és hivatás-szerű jövőjéhez viszonyítva. Mindkét szempontból reál- és ipar-tanodákra van szükség.

Gyergyószéknek, Gy.-Szt-Miklóson van reál-tanodája. Kézdi-Vásárhelyt van a székely nép áldozatából épült, 48 előtt katonai növeldének, most kórháznak használt jó beszállású, elég nagy és tágas épülete. Háromszék értelmisége és tisztisége részéről 1862-63-ban tettek némi lépések a végre, hogy ez épület nevelési célra, melyre eredetileg emeltetett, visszaadassék, az illetők terve már akkor, annak reál-iskolává alakítása levén. Kár, hogy e tervet ha el nem is ejtették, de az ügyet felső Háromszék s főképp K.-Vásárhely értelmiség polgárai szunayadai hagyják; annyival is inkább, mert már azon időben a szerencsétlenül és korán elhalt gr. Nemes Ábrahám tíz ezer frtot hagyományozott e reménybeli reál-iskolának, sőt ha emlékezetem nem csal, a birtokok is többen ajánlottak fel tehetségeikhez mért összegeket.

E reál iskola felső Háromszék terjedmes és népes vidékére nézve nagy jótétemény lenne, igényeinek kielégítőleg megfelelné, Kézdi-Vásárhelynek pedig nemcsak díszére, hanem emelkedésére is szolgálna.

Ha a különféle tantervezetek közül, nem a reál-gymnasiumi, hanem a lycaealis lett elfogadva: óhajtható volna, hogy a kantai gym. 6 osztályúvá neveltessék. Megférnének azok szépen egymás mellett. Mindkettőre pedig nagy szüksége van a vidéknek; s esodálmi lehet, hogy semmi oldalról sem tapasztalunk tevékeny, áldozatkész mozgást Háromszék lelkes értelmisége részéről.

Szabadjon remélenem, hogy az itt megpendített eszmék: nem fognak a puszta-ban hangzani el!

Tamás Márczel.

Id. gróf Teleki Domokos és Tolnai Gábor,

Marosszék alsó és felső választókörletének volt országgyűlési képviselői, tisztelt választóikhoz.

Tisztelt honfittársaink! Képviselői pályánk végzetével, legbecsebb bizalmuk viszonzásául kedves kötelesegiünknek tartjuk Önöket a közelebb lefolyt országgyűlés eredményeiről tudósítani. Jól tudjuk, miszerint rövidnek kell lennünk, ha azoknak, miket mások már terjedelmesen és többször elmondottak, ismétlésé által unalmat okozni nem akarunk. Előadásunk legfőbb csak annyira terjedhet, hogy a terjedelmes és fontos tárgyak oly oldalait tüntessük fel, melyek által az áttekintés könnyű, a bírálat igazságos lehet.

Gyakori gyengeségeik és tévedéseik mellett is elismeréssel tartozunk elődeinknek, hogy egyfelől hazánk alkotmányos élete teljes megszűnéséig mindig egész erélyvel ellenszültek, annak, midőn végvonaglásában fektűt, újabb eszméltre hozásán egész erélyvel működtek; másfelől akkor, midőn az alkotmányos életnek nemcsak öntudatos működésbe hozása, hanem az egyes alkotmányos elveknek és intézményeknek gyakorlati érvényre juttatása könnyen magoknak az elveknek kétségbehozását, sőt meghiúsulását vonta volna maga után; hogy — mondjuk — elődeink eme mostoha időben és körülmények között alkotmányunk fölveit és alapjait törvénykönyveinkben megőrizték, fenn-tartották.

Ez elővigyázatnak köszönhetjük, hogy midőn a szárazföldi Európa más nemzetek alkotmányuk történelmi alapjait elvesztve, sorsuk jobbra fordul-tával alkotmányuk küzdelmeiben a kísérletek, az ép oly merész, mint kevésbé biztos ocroi övényére voltak kénytelenek lépni, s olykor a legveszélyesebb rázkódásokat szenvedték; mi a több százados küzdelmek után a legközelebbi időben is törvénykönyveinket írott malasztjaira, melyek most mutatkoztak legkevésbé semmitérőknek és hiúknak, hivatkozhatánk.

A fennebbi körülménynek tulajdoníthatjuk továbbá, hogy a jogfolytonosságban találhatók meg, nemcsak a közelebbi legsanyarubb megpróbáltatás alatt alkotmányunknak védbástyáját, de egyszerűsége és gyász idők elmúltá után kezükbe vehető jövő fejlődésünk legbiztosabb vezérfonalát.

Alkotmányunk történelmi alapjához s a jogfolytonossághoz való hagyományos ragaszkodásunknak köszönhetjük végül, hogy az 1847/8 diki törvényhozás is, midőn oly sokat megváltoztatott, midőn a legdicséretesebb bátorsággal hazánkat teljesen különböző állapotból egy valódiilag szabad és alkotmányos államból polézára emelte, hazánk alkotmányos alapjából mindazt, mi megkímélhető volt, meghagyta a a felszabadult cselekvés első hevében is oly kevés tévedésnek volt kitéve, hogy ezeknek könnyű helyreigazítása után a közelebbi országgyűlés ismét alkotmányunk történelmi alapjaira támaszkodhaték, s hazánk további fejlődését ott, hol az 1848 ban félbemaradt, folytathatá.

Ezen előre bocsátott magasabb nézpontokból ítélhető meg csupán igazságosan, nemcsak hazánk regibb múltja, hanem a közelebbi történetek is. S adja a Mindenható, hogy alkotmányunk történelmi alapja, hogy a jogfolytonosság szolgáljon főtámpontul és sinormértékül hazánk jövő fejlődésének is, mert csupán így haladhatunk biztosan. Ez hazánk jólétére ép oly nélkülözhetlen, mint az, hogy haladásunk folytonos legyen és a kor igényeivel mindig lépést tartson.

A fennebb említett alapokra fektető s az 1848 ki törvényekből, mint a legközelebbi törvényes láncszemekből, fűző tovább a közelebbi múlt országgyűlés is a maga ép oly erélyes, mint ildomos munkásságát. Azok, mik háromszáz év óta törvénykönyveinkben inkább csak óhaj és jogfenn-tartás alakjában léteztek, miket az 1848-dik országgyűlés legtöbbszörre csak elvileg prounciált, s ezeken kívül még igen sok lön most részletezve és gyakorlatilag végrehajtva. Az eredmény a hozott törvényezikkekben látható. Ezeknek észlelés-résége és üdvös volta az országgyűlési vitaköz-ségekben, a hírlapok és a nyilvánosságba jutott képviselői nyilatkozatokban már terjedelmesebben, több oldalról és többször lön indokolva és felvilágosítva, mint hogy e tekintetben sok mondani valónk volna.

Azon ellenvetések és ócsárlások is, melyek által a baloldal az országgyűlés eredményét kisebbíteni igyekszik, nem annyira magoknak az egyes eredményeknek tagadásán, mint inkább azon okoskodáson alapulnak, miszerint ez eredményeket drágán, becsökkel arányban nem álló áron vívtuk ki; miszerint azokért nem kevesebbet, mint hazánk függetlenségét áldoztuk fel.

E merénylettel ellenfeleink az 1867-diki 12. t. cikket, különösen annak azon pontjait vádolják, melyek a magyar korona országai és ő Felsőge uralkodása alatt álló többi országok között feülforgó közösségek elintézésé módjáról szólnak.

Mióta Ausztriával közös uralkodóiunk vannak, azóta hazánk a birodalom többi részeivel közös ügyei mindig voltak. E közös ügyeket a pragmatica sanctio megjelöli, az 1848 ki törvények világosan elismerik. Mióta a lajtántúli alkotmányt nyertek, azóta ez ügyek azok törvényhozásával váltak közössé.

A 12 dik t. cikkt, midőn ez ügyek elintézésé módját a teljes paritás elvére alapítja, nemcsak függetlenségünket biztosítja minden túlyomó befolyás ellen, de egyezerszind nekünk, szemben a birodalom másik népesebb és sokkal vagyonsodabb részével hasonló befolyást ad.

Ez állítás igaz volna még akkor is, ha a nemzetek jogai a számtan szabályai szerint volnának meghatározhatók. Ha e helyett sokkal helyesebben a birodalom lajtántúli részeiben felénk vonzó érdekeket mérlegeljük, meg kell győződ-nünk, miszerint a delegatiók által nemcsak érdekeink, de függetlenségünk is legkevésbé csorbát nem szenvedett.

A szabad önelhatározás, a függetlenség kétségén kívül ugy az egyéneknek, mint nemzeteknek legbecsebb kincsei közé tartozik. Ennek több mint három századon át érzett hiánya fokozta nálunk a függetlenségi vágyat hő esengéssé, az érte-buzgó szeretetet aggodalmas féltékenységgé. Poli-

tikai ellenfeleinknek hazánk függetlensége feláldozásából támasztott ellenvetéseit leginkább honfiaink nagy részének hazánk alkotmányos függetlensége végettí féltékenységére számított fogás. Ily fegyvert a lélektan ott is nem egyszer képes nyújtani, hol a logika szolgálatát megtagadja.

Magá az élénk pártmozgalom hazánk örvendetes haladásáról tantuskodik. A történelem bizony-sága szerint ugyanis vélemények ellentéte soha sem nagyobb, mint midőn jelentékeny átalakulásokról van szó, s a túlzók akkor leghevesebbek, mikor a többség állása ép azért látszik biztosított-nak, mert elment az ildom-batártság, s birja pol-gártársai bizalmát, hogy ezt tenni jövőben is min-dig kész lesz. Ellenfeleink heveskedése s az ellen-tünk támasztott vádak tehát az alkotmányos küz-delmekben leggyakrabban előforduló tünetnyek; de felette kislelkűeknek és járatlanoknak mutat-nók magukat, ha azoknak több érvényt tulajdo-nítánk, mint mennyit bennsőleg érdemelnek.

Egy nemzet függetlensége mindenekfelett leg-biztosabban, cselekvényeiben mutatkozik; ha t. i. azt, mit alkotmányos szabadságára, ugy anyagi, mint szellemi fejlődésére — hasznosnak, szükse-gesnek tart, megteheti. És most kérdjük: a füg-gés, az alárendeltség bilincseiben van-e azon nem-zet, mely alkotmányos szellemi, valamint anyagi fejlődés minden ágaiban rövid idő alatt oly tagad-hatlan előhaladást tett, mint hazánk a közelebbi három év alatt? S hogy még függetlenségünk köz-vetlenebb bizonyítékait vegyük figyelembe, a füg-gés, az alárendeltség bilincsei közt van-e azon or-szág, mely honvédséget állít; mely nemcsak más független országokkal, hanem magával a birodalom lajtántúli részével is külön és önállólag szerződéseket hozott létre; mely Európa független államai-val szemben a diplomatiái érintkezésekben, a nem-zetközi tárgyalásokban s az ezekre alapuló szer-ződésekben önálló nevet és címet vívott ki ma-gának.

(Vége következik.)

Pest, január 18. 1869.

(r. l.) Több lap közölte már azon egyének neveit is, kikből az erdélyi kormányzások feloszlatása után, a királyi biztosság személyzete fogna állni.

Honnan került elő ama névsor, nem keressük, de legjobb forrásból merített információnk nyomán mint tényt említhetjük, miszerint e pillanatig sem az elvek, sem a rendszernincs meghatározva, mely szerint a gubernium feloszlatása, és a királyi biztos hatáskörének megállapítása véghez menend, — annál kevésbé lehetett tehát s volt szó azon egyénekről, kik a királyi biztos oldala mellett működni hivatva lesznek.

Ez iránt épen most folynak a tárgyalások, melyek a ministerium, és ez által ő Felsőge jóváhagyása alá lesznek terjesztendők.

Egyébiránt tökéletesen nyugodtak lehetünk, mert e tekintetben szintén semmiesetre sem fog több történni, mint mennyit az államérdekek exigentiája szorosan követel.

Nemcsak kegyérről él az ember... tartja a közmondás, hanem baloldali konferenciákkal is.

Ezekből most van, quantum satis. Szombaton a balérzelmi összes pesti választók tartottak gyűlést a Beleznay-kerben Jókai elnöke alatt, mely alkalommal, méltán nagy hírű regényírónk s Irányi nyilatkozataiból azt vet-tük ki, hogy a helybeli bal- és szélsőbal fusiót csinált képviselőjelöltjeik megválasztásának keresztülvételére.

Azonban a fusio daczára is nagy a confusio, mert az egyesülés által nemcsak nem lön biztosabb a kilátás, a jelöltek megválasztására, hanem még jelöltek sincsenek, tudniillik baloldaliak, kivéve a Józsefvárost, a hol néhányan Csernátony mellett erőlködnek, és a Ferencvárosban, hol Jókai nevet tűzték ki némelyek zászlójukra.

Nem is hiszem, hogy akár Deáknak a belvárosban, akár Török superintendensnek a Ferencvárosban vetélytársa akadna, — a Lipótvárosban pedig alkalmasint két jobboldali álland egy-mással szemben, Falk a „Pesther Lloyd“ szerkesztője, és Wahrmann bankár, ha csak compromissum nem jó létre közöttük, — a mi nagyon valószínű.

Lesz tehát Pesten mindenesetre több kertlet, melyekben csak a baloldali választási kizottmány fog létezni, — s ezek a tegnapi gyűlésben meg-alakultak — de jelölt nem leend, mert a balér-zelmi urakban is van annyi ambitio, hogy bizo-nyos vereségnek alig teendik ki magukat.

Tegnap már nagyobb tanácskozmány tartott, tudniillik az ellenzék országos tanácskozmánya, de biz itt olyan magunk szőrű ember előtt hájos demokratikus mozdulattal zártak ajtót, azaz magyarul szólva nem bocsátottak be journalistákat, a kik persze nem maguk jó szántából, hanem azért mennek ilyen gyűlésekre, hogy a mit hallanak, azt szépen dombra üssék.

Az ellenzék tartott e dombra ütésről, azért került a nyilvánosság, és titkolódzott.

Mi ezt Isten bizony nem vesszük rosz néven. Ki a manó árulná el önként haditervét, melyet az ellenfél megverésére készít?

Az ellenzék is ezen elvet követte rendszabályai megállapításában, ennél fogva nem regisztrálhatjuk a tanácskozmányában történt nagy dolgokat.

No de „a tyúk is kikaparja“ tartja a közmondás, a titok fátyola majd csak félre vonuland, a midőn körülményesen megtudandjuk: hányat ütött túlfelől az óra?

Szemere Bertalan az 1848-diki belügyminiszter, később miniszterelnök — miként távirtam — ma reggeli 4 órakor végezte be bányakodott életét dr. Schwarzer budai tébolydájában, hol a legnagyobb gonddal ápolatott.

Halála — ámbár nem jött váratlanul — általában sensatiót szült.

Kiszzenvedett; béke hamvaira!

Választási mozgalmak.

S. Szentgyörgy, jan. 15. 1869. — Háromszék mint régebben, úgy most is a kormány székvárosától legtávolabb fekszik, s természetesen, hogy mint a bedobott kő által megmozdított víz színén a gyűrűzet a távolabbi parthoz későbbre jut el, hogy a székvárosból kiindult politikai mozgalmak is itt későbbre veszik kezdetüket. Magyarország más részeiben már nagyban folytak a pártszervekedések és képviselő jelölések, míg nálunk csak gyéren láthatni és hallhatni a politikai mozgalomnak egy-egy jelét. Két lapból olvasám, hogy az itteni baloldal a sepsi-miklósvári választókertületben jelöltet léptetett fel, ki bír szerint a jelöltséget el is fogadta; de még eddig a felszínben nyoma alig látható.

Többször hallottam s olvastam azon szemrehányást, hogy a baloldalnak gyakran változtatott programjából általában sem azt, hogy mit akar, sem azt, hogy mit nem akar, érteni nem lehet, úgy azt sem, hogy hová törekszik. Hasonló nyavalyában sültek az itteni baloldal és jelöltje is; s mindkettőről ha valaki kérdezné: vannak politikai elvei? s hova szándékozik? Régi ismeretsémem, s gyakori figyelmes érintkezésem után is a felvetett kérdésekre csak nem-mel felelhetnék; mert a baloldal és jelöltje még eddig a biz. gyűlésekben a jobb- és baloldal között lebegett, s nem egyszer vágott oda, hova nem nézett, s tán nem is akart. Az itteni Deák-párt a baloldali jelölt megválasztását elvből nem akarja, s attól tartani még eddig okot nem is lát.

A főtiszt úr az országgyűlés végére Pestre ment, s a dirigens a kézdi alkirálybíró lett, ki a miniszteri rendelet alapján a biz. gyűlést f. hó 19-re kihirdette. Egy baloldali szarka most azt eszerregi, hogy ő mlga a gyűlésre nem jö haza, mert elmentelekor megígérte, hogy a baloldalnak szabad kezét ad, távolléte által fűdőzve lévén a felelősség ellen. E hír valóságáért nem kezeskedem csak relata refero; de az itteni szoros öszeköttetéseket és törekvéseket ismerve, s a multan is okulva a valószínűséget nem merném tagadni. Erre mutat a főtiszt úrnak mostani távolmaradása is, ki hírszerint a legjobb egészségnek örvend, s az itteni Deák-pártra nézve nagyon kívánatos is, hogy ő mlga egészsége a távolban mentől virágzóbb legyen, minthogy a választások eredményét illetőleg hazajövetelére semmi ok sem forog fenn részünkről. Azonban az elnökségre vonatkozóva ez idő szerint kimaradása némi fontossággal látszik birni. Mint előbb is írák, a főtiszt úr elmenetelével dirigens lett a kézdi királybíró, ki 67-ben lett azzá. Most a sepsi királybíró is hon van, ki 61-ben is a volt, tehát törvény szerint hivatalában idősebb, s őt illeti az elnökség, s dirigensség is. Azon körülmény, hogy a sepsi királybíró egy öszekütközés miatt időközben hivataláról lemondott, s néhány hét után következett másodszori megválasztása alapján ma királybíró, ellene az ellenfél javára mit sem bizonyít. S ha e kérdés meg nem oldása valami kelemetlen öszekütközést szülne, mit most még inkább kellene fájlalni, azért is ki lenne felelős? tudtomra a főtiszt úr erre idején fel volt szólítva.

Szamosújvár, jan. 17. 1869. — A jelen évben összehívandó országgyűlésre választandó képviselők megválasztása tekintetéből szükségelt munkálatok megkezdése végett, e hó 15-re öszehívott megyei bizottmányi gyűlés meghatározá, hogy ez alkalommal is a közigazgatási felosztás szerint, két kerületben fogja a képviselőket megválasztani, még pedig a felső kerületre nézve Hidalmáson, s az alsóra nézve Szamosújvárt, megalkotva a központi választmányt, mely még az nap öszetült, lefette a törvényes esküt, helyettes elnöknek megválasztá Rettégi Samut, jegyzőnek pedig Mán Tivadart s

közelebbi ülését f. hó 20-ára tűzte ki, melyre a jelen nem lévő tagokat küldöncz által hívá meg.

A bizottmányi gyűlés által továbbá elrendeltetett, a belügyminiszter úr által meghagyott magánasok öszzeírása és végül megválasztott a megyei számvevői állomásra Kászoni Ferencz.

Ennyi a mi a megyei képviselőlet terén történt, a mi azon kívül e napon s az azt megelőző este lefolyt, egy hírlapi tudósítás keretébe befoglalni nem lehet. Megyénk fiai ugyanis azon közönyt, melyet a közügyek iránt a gyűléseken rendszeresen kifejtettek, úgy látszik, a képviselők választása alkalmával igyekeznek kipótolni, s e részben már most annyi igazságot, rejtélyességet s hevélyt lehet tapasztalni, hogy az önzés és hiúság e vására, egy nagyobb városnak is, mint patriarchalis székhelyünk, számot tett volna.

Természetesen a fő mozzanat a követjelöltek körül forgott, s az e tekintetből egybehívott széleskörű értekezleten, melyen mint előző id. gr. Bethlen Sándor azon kérdést tév fel, hogy kit vél az értekezlet, mint a megyei értekezlet képviselője, képviselő-jelöltekül fellepteni? — első ajánlat Betegh Kelemen megyei birtokos által, a volt két képviselő gr. Waas Samu és Ketheli József részére tétezt, mit az értekezlet többsége pártolni látszott.

Később azonban mind politikai, mind nemzetiségi tekintetben eltérések merültek fel s egy néhányn, kik magukat az országgyűlési balközép pártjához tartozóknak vallották be, kimondák óhajtatásukat s törekvésüket, az ideai választást ezen párt szellemében végrehajtatni, s elébb Rettégi Istvánt s ennek visszautasító nyilatkozata után b. Bánffy Lászlót (jelenleg szolgabíró) nyilváníták a felső kerületbe jelöltjöknek.

Ugyanezen párthoz tartozó egy fiatal úr, mint jelöltet b. Bánffy Dezsőt említté fel, mire az értekezleten, mint magánzó jelenlevő főispán, a felémított apja, megjegyzé, hogy fia határozott nyilatkozatát bírja, hogy fellepti nem kíván. Voltak, kik e megjegyzést nem tarták elégségesnek.

A román jelenlevők nemzetiségi tekintetből fogták fel az ügyet, s egyikök azon indokból, hogy a közelebről lefolyt országgyűlésen e megyét két magyar képviselte, azon követelést huzta ki, hogy most két román választással, — azonban a nagyobb rész egy román jelölttel is melegegedett, névleg Porutiu Samu, a főkörnyészeknél mint előadó alkalmazott királyi tanácsos urat ajánlván, míg egy részről erdei azon megjegyzésre, hogy e megye egyszer már elvül vallotta képviselőül hivatalnokot nem küldeni, ügyvéd Munteanu Agoston is ajánlatot. A megyei főjegyző mellözve mind politikai, mind nemzetiségi kiindulási pontot, társadalmi méltányosságból egy magyar s egy román küldésére törekvést hozza indítványba.

Mindezen ajánlatok gyorsan peregték le egy más után, de megállapodás nem történt.

Helyén volna talán a jelöltekül valamit írni, de arra magamat itt hivatva nem érezvén, röviden csak azt kívánom megemlíteni, hogy a felső kertület volt követé, a gyűlésre megjelent Ketheli József, még azok részéről is, kik ellenveleményen állítják magokat lenni, az elismerés és szeretet minden jeleivel találkozott s méltán is; mert ő úgy is mint magán-, úgy is mint közpálya embere értelmiségében és szerénységében elég vértel bír az élet tövisei ellen.

Másik volt követünk gróf Wass Samu nem jelent meg. S. J.

Berzenczey választói előtt.

M. Vásárhely, jan. 15. 1869. — Már néhány nap óta közbeszéd tárgya: Berzenczey László népgyűlést fog tartani képviselői jelentésének elmondására.

Sokan, kik emlékeztek megválasztása előtti beszédeire s ösmert programjára, kíváncsiak voltak hallani, mennyire felel meg a kezdetnek a vég. Folyó hó 14-én d. u. 3 órakor csakugyan lejárt a képviselői jelentés, az Apolló természetesen kíváncsi halgatóság, de kevés választó előtt. Cealódott, ki azt hitte, hogy a zsufolt terembe férni sem fognak a választottjukhoz még mindig lelkesen ragaszkodó választóktól mások. Ilyen a nép kegye! Megszűnt a lelkesedés tulajdonképeni oka? Hihetőleg valakinek szép tervei füstbe mentek. De igen sokan is kívántak némelyek, hogy például, a képviselő ott fenn privát ügyeiket is eligazítsa, még pedig jól. Hiszen ily megbízatást a választás előtt csak vissza nem utasíthat senki, de indiscretio őt a val terhelni. Meg is mondta Berzenczey most, hogy ő bizony semmit sem igazíthatott, mert nem is volt olyan magaszerű embernek nagy befolyása, hanem bizony más képviselő sem igen sokat igazíthat, mert a sok dolog miatt nem ér rá, s így jövőben ne is terbeljék egyiket is ilyen commissiókkal.

Hanem azok is csalódtak, kik ma valami rendkívüli dühös tigris támadásait várják, ki az országgyűlés működését merőben kárhóztassa, s a jobboldal politikáját öszetörje indokolt argumentumokkal vagy frasisokkal. Ma még az utóbbiakból is sok hiányzott; mondhatni szelid volt, nem tudom önbizalom vagy a választókban bizalom hiánya volt-e ez, vagy bizonyos resignatio.

Beszéde ismertetésül azt egész terjedelmében közölni kéne, de ez lehetetlen, mert sajátságosan

irtózik attól, hogy beszédét egészen leírja, vagy lenyomassa. Ő tudja miért, de más is kitalálhatná. Most ugyan, mint mondá, beszéde főbb pontjait lejegyezte, nehogy újból caricaturát csináljanak belőle, de beszéde nagyrésze mégis rögönzés volt.

Kiemeljük belőle a főbb pontokat, a mennyire egy szerencsétlenségre éppen akkor elvonulnó temetési zene mellett hallani lehetett. Ilyenformán kezdé: „Az 1848 dik év decz. 30 dika emlékezetes nap volt a magyar nemzetre nézve, mert mindenfelől hallatszott — Hannibal ad portas — azaz Jellasiich beüthött. Az igaz, hogy Jellasiich nem volt Hannibal, de a baj elég nagy volt (tulajdonképen Windisgrätz közeledett Pesthez). Az országgyűlés még egyszer meg akarta kísértetni a békés kiegyezkedést. Ekkor két nagy férfi ment az ellenfél táborába alkudozni (Hát Majláth György országbíró, gróf Majláth Antal és Lonovich érsek hol maradtak?) egyik volt Batthyányi Lajos, kit előbb erre megválasztottunk, de látva a veszélyt, melynek kiteszszük, nem akartuk bocsátani, hanem ő azt mondta: Hát csak az a baj, hogy meg kell halnom; erre fölvette gyász köpenyét, szemébe huzta kalapját és ment, többet nem is láttuk (Nem is fogadta őtet Windisgrätz, csak a más négyet, viszsza ment Pestre, s fájdalom, ott fogatta el W.); a másik Deák Ferencz volt. Hogy ő akkor miféle békefeltételeket ajánlott, azt nem tudom (hiszen nem is Deák, hanem Majláth volt a szónok, a föltét pedig Kossuth ajánlatára — mert akkor ő is megbékélt volna — „köttessek meg a béke Magyarország szabadságának, becületének s jóllétének megóvásárá“, részletes utasítás nem volt) mert Windisgrätz unbedingte Unterwengfongot kívánt, az az: hogy mind szolgák legyünk, s ezt nem lehetett elfogadni (bizony azt most sem fogadták volna el), így a föltételek a Deák zsebében maradtak; hanem hogy a 65—7-diki országgyűlésen bámulatos következetességgel? miféle föltételeket fogadtak el, azt tudjuk. (Hát tán most az unbedingte Unterwengfongot fogadták el? vagy az országgyűlés főnebb idézett föltételeit?)

Itt megjegyzni szónok, hogy ő teljességgel nem vélekedik úgy, sőt kárhóztatni és üldözni fogja, ki azt mondaná, hogy Deák vagy pártja elárulta a hazát, de ha ő és a többség jónak látta így egyezni ki s azon megnyugodnak, engedjenek meg azoknak is, kiknek egyes dolgokban aggodalmaik vannak, némelyeket másképen akarnának, némelyekre nem látnak elég biztosítékot stb., mert hát csak is ez a különbség a jobb és bal párt között. (Igy értjük, csak a módosítást és biztosítást a megalkotott biztos alapnak nem felforgatásával, hanem alkotmányos utoni fejlesztésével eszközöljék.) Nem tart azokkal, kik mindent gáncsolnak, de nincs is mindennel melegegedve. Bizik a nemzetben, alkotmányhoz ragaszkodásban, de mindezekfelett a koronázott király és királyné jóindulatában. Eljen! Némelyek nagyon is meg vannak elégedve, sőt vannak, kik azt mondják: felette jól megy most, mert: eddig a német tépte a mi bajunkat, ezután már mi tépjük a németét; ő t. i. B. inkább szeretné, hogy egyik se tépje a másikét. (E sikerült passust nagy éljen követte.)

Egyes vívmányokra áttérve, rövid s némelyekben határozatlan volt kifejezése, hiányzott a szabatos pártnézet, sőt saját nézete is ingadozni látszott.

Első helyen említi az uniót. Már 1848-ban csudálkozott rajta, hgy miért nem mondták ki s igazították akkor végképen, s az óta is mind csudálkozott, de már most mégis megvan, s nem lehet többé ellene igaztani.

A nemzetiségi kérdés is meg van oldva, s megadva mind az, a mit a kor kíván, s lehető volt: lehetett volna ugyan talán még többet is adni, ha a szomszéd fejedelemségben oly nagy tüntetés és izgatás nem lett volna.

A zsidók felszabadítása is megtörtént, és helyesen, mert ők is emberek, a mellett iparosok, pénzüc is van sok, de még azért is jól történt, a mi neveléségesnek látszik — a congressusért, melyben ők vallási és iskolai ügyekben szabadabbelvül intézkedést tesznek, mint az országgyűlés, minnek oka mindenekefelett a felekezetség, s ezekbeni jogaik tulságos védeése (mit mond ehaz a vezér Tisza?) pedig a zsidók közt is vannak orthodoxok, de bizony köztünk is.

Ő, mint képviselő, szólott is az országgyűlésen, hol sokan hallgattak, és őtet ki is hallgatták minden pártbeliek (lám mily türelmesek azok a jobboldaliak!) annyiszor interpellált, kivált a vasút ügyében, hogy azért ki is Borszem Jankozták. A vasútra nézve sürgette, hogy a fővonal a székelyföldön menjen át, azt mondták: sok a hegy. Annyit mégis kivított, hogy a miniszter megígérte, miként ügyvivőkkel fölméreti ezen vonalat is, s addig e tárgyban törvényjavaslatot nem terjeszt országgyűlés elé, de párnap mulva azután másként történt, mert vállalkozók akadtak az azelőtt tervezett vonalak kiépítésére. Szónoknak zsebében volt a miniszter irata, melylyel talán egyidőre meg meg is akaszthatta volna a vasútvonalok elhatárolását? de úgy vélekedett, hogy választói sem kívánják, hogy ha az általa ajánlott vonal nem jöhet létre, inkább semmi se legyen, s így lesz vasútunk, az igaz, hogy csak két magyar várost és több száz várost érint. Azután, hogy száját bedugják, azt is megígérték, hogy ha nem lármáz,

rövid időn kiépítik a vásárhelyi szárnyvonalat, a mi köztünk maradt ésó legyen, specificce Vásárhelyre nézve még előnyösebb, mintha itt menne át a fővonal.

Az ugnevezett paritással sokan nagyra vannak. Azt mondják: többet bír Magyarország, mint valaha (igaz is 342 év óta), most már mindenben egyenlők vagyunk Ausztriával. Pedig szónok szerint ez nem áll, mert bár mit mondjanak, Ausztriának népessége is nagyobb, ipara és kereskedelme is terjedtebb, pénze is több van (Ez igaz lehet, de igyekezzünk mi is mindezeket megszerezni), így ámbár mi a status adósság törlesztésére csak 30%-ot vállalunk, még sem állunk egyenlőleg, mert azon adósság egyrésze külföldön is van ugyan, de sok van Ausztriában is, a így annak nem csak pénze, hanem papírja is van, s fizet maga magának, s mi is fizetünk neki. Ez nem paritás, hitelező és adósa közt nincs paritás, hanem azon viszony, mint úr és szolga közt. (Mi nem vagyunk Ausztriával ily viszonyban.)

A só ára leszállításán is működött — a több székely követekkel az igaz hogy együtt — örvendett volna, ha még lejjebb szállítatják, de ha az nem lehetett, így is jobb mint volt. Szerette volna, hogy legalább tartásák meg továbbra is a marhasót. (Nagy taps.)

Az adó leszállításához is hozzá szólott, a hol lehetett, mert azt hiszi, nem azért küldötték választói, hogy mind csak azt mondja, fizessünk. A finacnz miniszter ne csak az adó felhajtásában legyen ügyes és szorgalmas, hanem annak könnyítésében is, mert a szegény bajosan fizet, találjon módokat és eszközöket, hogy a nép könnyebben fizethesse adóját. Ha ő azt mondta volna, hogy küldői mind jó szívvvel fizetik az adót, nem valót mondott volna. (Éljen!) Ő pedig mindig küldői fejével gondolkodott, szívvelé értett és szájjal beszélt (páratlan önmegtágadás, ritka önállóság! és következetesség! Már más egyszerű ember csak saját jobb meggyőződése és felfogása szerint tudna beszélni). A költségvetésben nem szavaztak — a balok — mert nem ismerték, 30 ívet nem lehetett egyszerre elolvasni, s az osztály ülésében sem igen tárgyalták (?) mert az utolsó napokban rohammal hozták a törvényeket, s ezért is sokan a bal hibáztatták, hogy kötekedéseikkel hátráltatták, de hát csak meg kellett hogy mondják, mit rossznak találtak. Azután miért nem engedtek nekik is.

A delegatiókba nem mentek be, illetőleg a kormány és jobb párt kijátszódta a baloldalt a czim kérdés meg nem oldásával. Az igaz, hogy azután párnappal meglett a czimkérdés oldva, mire a jobboldal mondta: látjátok, hogy ezt is kieszközlítették, mire mi, az az a baloldal természetesen mondtuk: látjátok! meglett, ha mi lármáztunk.

Ezeket elmondva Berzenczey, megemlíti, hogy nem azért tartotta e beszédet, mintha ezáltal fel akarná magát újból jelöltül ajánlani, éppen azért nem is csinált most — saját szavai szerint — akkora scandalumot, mint a multkor. Nem tüzetett ki lobogókat, nem függesztetett nagy falragaszokat; csak többek fölszólítására egyszerűen kívánta jelentését megtenni többek példájára. Közöni megválasztását, melylyel őtet mintegy rehabilitálták, s alkalmat adtak, hogy az országgyűlésen meg egyszer szólhasson. Megköszöni a benne helyezett bizalmat, s igéri, hogy jövőre bárkit s bármilyen politikai nézetű követet választásának, ő mindig és mindenütt velök és mellettük lesz (eszökkel gondolkodik), szerencsét kíván továbbra a megkezdett uton. (Tehát elfogadja e szerint a meglevő alapot s a jobboldal politikáját is, legalább zárszavából sokan ezt következtetik.)

Egy hang (interpellative) a karzatról. Beszéljen a honvédségről. Beszélte is azonnal, de keveset. Az igaz, hogy a honvédség csakugyan fel lesz állítva — mondá — azt tudja, hogy tagjai lesznek, kik a rendes hadseregéből kimaradnak, lesznek önkéntesek is, s olyanok, kik a rendes seregét kiszolgálták; de hogy miként lesz szervezve, kik lesznek parancsnokok stb., azt nem tudja, mert nincs beavatva, csak azt tudja, ki a főparancsnoka. De ezáltal az ifjúságnak is hozott valamit — Halljuk! : azt, hogy tanuljon! mert eddig akárki lehetett tiszt, de ezután, ki az akar lenni, vizsgát kell tennie. Eljen!

Berzenczey után fölállott egy ifju alak, gróf T. Zs., s előre bocsátja, hogy ő nem nagy, szava még kisebb s gyenge, mégis fölemeli azt, nem tud ugyan úgy beszélni, mint azon deli, jeles szónok, ki tavaly itt lobogót ragadva, velöket rázó beszéddel ajánlotta volt Berzenczeyt (értette Mátrait, kinek szónoklata nem minden velöt rázott meg), de mégis mint o város szülötte, annak javát egész szívvel kívánja, s ajánlja, hogy legjobb hazafi, legtisztább jellemű s minden tekintetben legtekélyesebb embert választásának képviselőnek, s mint ilyent ajánlja újból Berzenczey Lászlót. Eljen! (De hová lett a tavalyi harsogó eljen?) Mire Berzenczey fölemelkedve, szerényen visszautasítja, mondván: megköszönöm, de tudják önök, hogy nem szabad acclamatioval követet választani, megtiltotta az országgyűlés, majd nem erősitnék meg választottunkat. Eljen! Eljen!

A hallgató tömeg indulni kezdett, midőn többek felkiáltására fölállva Berzenczey László, dörögdelmes hangon éltette a szabadságot, és egyetértést. Néhányan hosszabb és baloldali beszédet

várva. Bereczki Sándornak kijáratok halljuk! szó-
lott is, de röviden, s nem sokat baloskodva. Azt
mondta, hogy sokan, kik Berzenczeyre a multból
emlékeztek, ötlet rombolónak tartották, pedig nem
ő volt, ki akkor rombolt, hanem az akkori (gonosz)
kor szelleme (i). Most meggyőződhetek, hogy Ber-
zenczey nem romboló s bizalmukat megérdemli.
Éltette a hazát. Mire a gyűlések csendesen el-
oszlott. ... Tempora mutantur... Időjárásunk meg-
változott. Hűves szél leengedez.

Jobboldali.

Hatósági élet.

Küküllőmegye. A folyó hó 11-kén össze-
hívott bizottmányi gyűlésünk elég mérséklettel folyt
le; általános örömmel vétették a főkörmányszéknek
azon leiratát, melyben megyei gazdasági egylettünk
szabályainak legfelsőbb jóváhagyásáról tudósít;
egy újonnan szervezett számvevői állomás betöltése
a jövő ülésre halasztott, míg az üresedésben volt
törvényszéki ülnöki állomásra Tempos Gergely volt
honvéderőnagya választott meg. Több vitára adott
alkalmat, a „megye rendezéséről“ egy kiküldött al-
bizottmányának javaslati munkálata, s egyik szolgá-
bíró ellen indított fegyelmi kereset, azonban mind-
két ügyben folyt vitatkozások, s végmegoldásukat
aligha Clio vésőjére méltatja.

Említetlenül nem hagyható, a megyei olvasó-
egyletnek a bizottmányi gyűlés első napjára ren-
dezett táncestélye, mely már a körülményeknél
fogva is népes volt, s a kedélyes mulatság világos
viradig tartott, mintegy 80 fít tisztá jövedelmet
hozván a csak most alakult egyletnek.

Gazdasági egylettünk a fennbéli érintett jóvá-
hagyás folytán f. hó 26-án délutáni 4 órára hir-
detta ki szervező közgyűlését, mely napon egyszer-
smind rendkívüli bizottmányi gyűlés is fog tartatni
a követválasztási központi bizottmány megválasz-
tása ügyében.

Általában e megyében oly sok nemes eszme
karoltatott fel, oly sok üdvös intézmény alapjai
rakattak le, hogyha az azok létesítésére irányzott
szent törekvések holmi apró, az emberi gyarló hiu-
ságból eredő szírtén meg nem hiúsulnak, e megye,
anyagi és szellemi előhaladásnak bizton nézhet
elb, csak jóakarát, áldozatkészség, s egy kis ön-
megtagadás kell s bizton elmondhatjuk, hogy mi
haladunk! — n.

Vidéki levelezés.

S. Szentgyörgy, január 13-kán, 1869. —
Polijka és társadalom szoros kapcsolatban vannak,
s egymásra kölcsönösen hatnak. Szólok tehát pár
szót társadalmunkról is. Városunkban egy eléggé
nem roszalható gyalázatos szokás kezdett lábra
kapni, t. i. a személyes bántalmazás. Nem rég há-
rom személyt, s köztük jelszen egy ügyvédi segé-
det — ki mint mentő és békéltető lépett közbe —
durva embertelen módon bántalmaztak némely pol-
gárok. Közlebből pedig egy tisztviselő névnap
zártkörű gyűlésen egy hivatalos polgár a törvény-
székhez tartozó egyént bántalmazott. Eszmerokon-
ságnál fogva most ezen kérdést teszem fel. Vajjon
a közlebbi bizottmányi gyűlés eljárása, mely sze-
rint a bántalmazásról nyíltan vádolt dülő a bizott-
mány által felmentetett a nélkül, hogy a közigaz-
gatás és törvényszék jelen volt számos tagjai kö-
zül csak egy is a dülő embertelen bánását bár
elvilleg roszalta volna, nem szolgált-e már eddig is?
s nem szolgálhat-e ezutánra is a tisztikar tekinté-
lye rovására erkölcsi biztatásul arra, hogy hasonló
gyalázatos tények ismételtessenek? Az ily tények
megtörlesztésére, fájdalom! a törvény és közmoralitás
még eddig elégtelennek bizonyult be; s ebből fol-
yólag itt a társadalom nagy nyomás alatt szenved,
mit megszüntetni a város becsülete és érdeke egy-
iránt követeli.

Városunkban két héttel ezelőtt nagy keresz-
telés tartott, melyben a keresztapa ő nmigát a
dirigens k. b. úr képviselte, s sok falusi és városi
celebritások mint hivatalosok vettek részt a lako-
mában, melyben a családias színezetű társaság ha-
mar pártszínezetű váltott. Elhibetni, hogy a Deák-
párt itt csak kevés tag által volt képviselve, kik
hallgatásunk által vallották be, hogy hova tartoznak.
Deákpartti.

C z á f o l a t .

N. Enyed, január 14. 1869. — A „Magyar
Polgár“ mult évi 151. számában egy sajtáságos
tudósítás jelent, mely unicum a maga nemében;
mert elkezdve azon, hogy a gyűlés hány napig
tartott s hogy Miksa György „jobboldali elvű“ —
egészen addig, hogy a megye a katonai eskü tár-
gyában felirást intézett a miniszteriumhoz — egyet-
len egy tétele sem igaz, mintha csak valami félre-
eső utcasarkon szedte volna tudósításait, miután
a gyűlésteremben bizonyára nem szedhette össze.
Nem tartottuk rá méltónak a jámbort, hogy helyre-
igazításával fáradozzunk, avagy csak bibelődünk
is vele, de miután ezen, minden tétéleiben hamis
tudósításnak következményétül, Miksa Györgynek,
a „M. Polgár“ idei 6. számában, a maga nemében
éppen annyira unicumot képező reclamatioja
megjelent, tovább már nem hallgathatjuk el.

A „M. P.“ tudósítója szóról-szóra ezt mond-
ja: „Bár nevezetesebb tárgy a választá-
sokon kívül nem került szőnyegre, őt
napig buzdított el a gyűlés.“ — Csak is
annyit látunk szükségesnek megjegyezni, hogy a
gyűlés négy napig tartott és volt 69 tárgya, 7 vagy
8 felirást intézett a miniszteriumhoz, melyek kö-
zött csak azon egyetlen egy nem volt, melyet tu-
dósító referál. Két ülnöki állomásra választott
saját referádája szerint is név
szerint három ülnök s egyik sem igaz, mert
4 választott, 4 üresedésbe jött állomásra. Tudó-
sító szerint Duha N. megválasztott al-
ispánnak, pedig az alispáni választás a követ-
kező rendes gyűlésre elnapoltatott s Duha N. addig
substitináltatott. Tudósító szerint Inczédi Sá-
muel főbíró és Csátó János sürgetésére
a bizottmány többsége roszalólag nyil-
latkozott a katonai eskümintá felett és
feliratoit küldött a miniszteriumhoz, ho-
lott I. S. főbíró, a mint egy általa, egészen min-
den arra való czélzás nélkül felhozott megjegyzé-
re, vita, vagy is Cs. J. nak nem a legteljesebb
komolysággal tett megfontolással nyilatkozata emel-
tetett, azonnal kinyilatkozta, hogy semmi fel-
irati vagy határozati indítványt legta-
volabbról sem kívánt tenni, s Kasza és
Medgyes igen helyes nézete fogadtatván el, a gyű-
lés még csak tárgyalása szőnyegére sem vette fel
e kérdést, nem hogy feliratoit határozott volna,
hanem ha tudósító intéz felirást egymagában, amo-
lyan talpraesettet mint tudósítasa. A „M. P.“ ör-
vendhet a nagy szerencsének, hogy ilyen derék és
igazmondó tudósítóra tett szert, ha sok hasonlót
szerez, hitelét bizonyára szilárd alapokra fektetheti.
Gratulálunk.

Ezzel el is végeztük volna, de Miksa György
úrral, a pártatlan baloldali hőssel csakugyan
van egy kis számvetésünk. M. Gy. úr „Nyilatko-
zatában“ szerfelett zokon veszi, hogy őt a „M.
P.“ tudósítója jobboldali-elvűnek találta nevezni.
Ez még csak járja, mert hiszen lehet mindenkinek
gustussa szerint találatnia magának. De M. Gy.
úr azt mondja, hogy ő „jobboldalinak rágal-
maztatott.“ — Tehát rágalom az ország képví-
selőházában kifejezett egyik vagy másik párthoz
tartozni?.. Még ennyi sem elég, mert azt mondja
tovább ezen tisztelt úr: „hogy tehát ezen
reám vetni igyekezett szenny rajtam
ne maradjon“ stb. Tehát, ha azt találják mon-
dani valakiről, hogy jobboldali, azt beszennyez-
ték? ... Eddig a „Nép Zászlója“ és a hat
napig élt „Szabad Sajtó“ sem jutottak még el.
Valóban csak akkor volnának képesek meg nem
ütközni magyar ember tollából folyt ilyes nyilatko-
zaton, ha az nyíltan Bratiano vagy Bismarck tá-
borába szegődve hazafi lenni megállt volna már.

Ne ütődjek meg M. Gy. úr. Bizony senki sem
fogja megkérdeni az általa választott egyenes ú-
ról eltérni. Isten mentsen, hogy a jobboldalnak
ilyszertű elvekkel fejezve emerei legyenek, kik
szennynek tartásák, hogy tévedésből talán egyik
vagy másik párt elveit követőnek találták jelzeni.
Még eddig egyik párt sem tagadta meg a másik-
nak hazafiságát, s hazafi párthoz tartozni, hazafira
nézve nem lehet szenny. — Most egyszer elhallgat-
juk, hogy mi a szenny igazán, de annyi bizo-
nyos, hogy M. Gy. úr azon pártot, melyhez tartoz-
hatnék ilyes fogalmakkal, meg a baloldalon sem
fogja megtalálni sehol. Ennyire a szó- és tollviták
legmagasabb fokozott hevélyeiben sem mentek el
józan hazafiak egyik párton is.

Azzal se ámtsa magát M. Gy. úr, hogy a
baloldal iránti önkénytelen tisztelet
folytán kiáltott ki ülnöknek. Mi nem mondjuk
azt, hogy a baloldalhoz tartozni gyalázato-
s, szennyes dolog s azért nem tartozunk
oda; hanem nem tartozunk oda, mert nézeteink,
meggyőződéseink nem azok, de annyi bizonyos,
hogy Alsó-Fejérmegye gyűlésén a baloldal és bal-
oldali elvek még nem szerepeltek, annyival kevés-
bé mutat fel itt baloldali pártot, mely őt kikiál-
totta volna. Kikiáltotta őt azon jobboldali többség,
éppen jobboldali barátainak közbenjárása folytán,
s nem azért, mintha nem tudta volna, hogy őn a
baloldal elveiből ragaszkodott, hanem azért, mert
nem hiszi szennynek azt, hogy valaki a bal-
oldal meggyőződéseit osztja, s mert a midőn őt
mint juris doctort megválasztotta ülnöknek, nem
volt tekintettel arra, hogy őn jobb- vagy baloldali-e?
Ugy látszik, őn ezen magaslatára a politikai érett-
ségnek még nem jutott el. — Annyit azonban
biztosíthatok, hogy ha azok az őn szerint „szenny-
nyesek“, kik őt megválasztották, az előtt ilyen
hazafias nézeteit ismerték volna, bizonyára sem ki-
kiáltás, sem más úton nem fáradoztak volna meg-
választásáért. A főjegyzőségű elüttetésére vonat-
kozó gyanúsítása csak consequens nyilatkozata
többi részeivel, de meg kell jegyeznünk még azt
is, hogy ha valaki nem haladhat feljebb bizonyos
hivatali fokozatokon, nem is éppen mindig a párt-
nézet a baj, van némelykor valami egyéb
akadály is.

Ennyivel tartozunk azon pártnak, melyhez
számítani magunkat szerencsénk van, a nélkül, hogy
azért a többieket szennyeseknek tartanók.

r. l.

Napi hírek.

— A királyhágóninneni építészeti bi-
vatalok új szervezése megtörtént; s e szerint Ko-
lozsvártt főmérnök Székely János, mérnökök:
Jánossy Sándor, Tompa János; segédmérnökök:
Vizi Endre, Vertán István, Heigel József; Nagy-
Szébenben főmérnök: Dietrich Károly; mérnök:
Krémér András, s-mérnökök: Jikheli Sámuel, Kalb
András, Maetz K. Dézs en; segédmérnökök: Kau-
ba Frigyes, Andrassy Nándor, Székely József;
Sz.-Udvarhelytt: főmérnök: Lányi Károly;
mérnök: Boros Ignác; segédmérnökök: Klein An-
drás, Elekes Ferencz. Brassóban: főmérnök:
Gärtner Károly; mérnök: Burghárd Ferdinánd;
segédmérnökök: Sompek József, Vadiás János,
Műs Ottó. M.-Vásárhelytt: mérnök: Ottendor-
fer Gáspár; s-mérnökök: Enyedy Albert, Horváth
Samu, Kraupa Vilmos. A gyulafejeváriánál:
főmérnök: Jeney Henrik; mérnök: Niekl József;
s-mérnök: Theimer Ede. Beszterczén: mérnök:
Gellner Gottfried; segédmérnökök: Banó Sándor,
Scheiberger Dávid, Védő Jenő. Szászváros-on:
főmérnök: (ez állomás üres); mérnök: Grün Bern-
át; s-mérnökök: Mikkel József, Rausek Venczel,
Meysonnier József. A Maros folyó mellett,
Gy.-Fejérvártt: Sperlágh Dániel.

— Kolozsvár megye felső-kerületének volt
országgyűlési képviselője, Zeyk Károly, mint már
említett, ígéretet tett volt, a megye közlebből tar-
tott bizottmányi gyűlésén, hogy választói előtt szá-
mot adandó, B.-Hunyadon megjelenjen. Mint bizto-
san értesültünk, ez ígéretét f. hó 27-kén fogja be-
váltani.

— Miután a folyó hó 26-kára rendezett
jogász bálra a meghívásokat kénytelen a bálen-
dező-bizottság posta útján is eszközölni, — enné-
l fogva tisztelettel felkéri mindazokat, a kik netalán
meghívóikat még kézhez nem kapták volna, ez
iránti jelentéseiket a bizottság elnökségénél meg-
tenni. A bizottmány.

— Az erdélyi muzeum-egylet idei
rendes közgyűlését jövő február hó 15- és 16-dik
napjain fogja tartani. A tárgysorozat és a többi
tudni valók későbbre fognak közzé tétetni. Január
19-kén, 1869. Az igazgató választmány megbízásá-
ból: Finály Henrik, egyll. titkár.

— A kolozsvári kir. jogakademián
az 1868/9. tanév első felének végén a rendes vizsgák
a következő napokon és sorban fognak megtartatni:
Írásbeli vizsgák: február 6-án d. e. 9—12 óráig:
európai jogtörténelem. Római jog. Váltó jog. 13-án
d. e. 9—12 óráig: Büntető jog. Magyar közjog.
15-én d. e. 9—12 óráig: Statistika elmélete. 15-én
d. u. 3—6 óráig: Politika. 17-én d. e. 9—12
óráig: Protenstáns egyházi jog. 19-én d. e. 9—12
óráig: Encyclopaedia. 24-én d. e. 9—12 óráig:
Észjog. Szóbeli vizsgák: február 11. 12. és 13-án
d. e. 9—12 óráig: d. u. 3—6 ig: Európai jogtör-
ténelem. 11. és 12-én d. e. 9—12-ig. és d. u.
3—6-ig: Római jog. 13-án d. u. 3—6 óráig: Váltó-
tójog. 15 és 16-án d. e. 9—12-ig d. u. 3—6-ig:
Büntető jog. 15 és 16-án d. e. 9—12-ig. d. u.
3—6-ig: Magyar közjog. 17-én d. e. 9—12-ig. d.
u. 3—6-ig: Statistika elmélete. 18-án d. e. 9—12-
ig. d. u. 3—6-ig: Politika. 19 és 21-én d. e. 9—12-
ig. d. u. 3—6-ig: Protestáns egyházi jog. 22 23
és 24-én d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig: Encyclo-
paedia. 26 és 27-én d. e. 9—12-ig d. u. 3—6-ig:
Észjog.

— Mint K. Vásárhelyről írják, ott is
megalakították már a központi-választmányt s nagy-
ban készülnek a követválasztás fontos actusára.

— Vizaknáról írják: F. hó 3-kán este
6 órakor, törvényszéki elnök Lakatos Sándornál,
tűz ütve ki, a roppant takarmányt 6 óra alatt tü-
kéletesen elhamvasztotta. Az összes kár 1800—2000
forintra tehető. Ezenkívül még két szomszéd is ál-
dozata lett némileg e szerencsétlenségnek, kik ha-
sonlag tetemes károkat szenvedtek. A nép, mint
mindig, ilyen alkalommal szokott, úgy most is nagy
buzgalmat fejtett ki az oltásban, de a tovább ha-
rapódzás meggátlása — dacára a dühögő szél-
nek — mégis egy szomszéd száz helység Kis Csűr-
derék polgárainak köszönhető, kik elég jótör meg-
jelenve, feckendőjükkel elejét vették a terjedésnek.

— Belső-Szolnok megye volt képviselői
gr. Bethlen Sándor és Betegh Kelemen is bocsá-
tottak ki nyilatkozatot választóikhoz, melyben szá-
mot adván működésükről, elősorolják egyszerismind
az országgyűlés vívmányait; gr. Bethlen Sándor
ezenkívül román választóikhoz különösen is intéz
néhány szót, s testvéries egyetértésre hívja fel eze-
ket. — Mint értesültünk Belső-Szolnokmegye e két
Deák párti képviselőjének lehet ismét legnagyobb
kilátása a megválasztásra.

— Azok kedvéért, kik netán elfeledték
volna, megemlítjük, hogy ma tartatik meg a má-
sodik s az idén utolsó színházi álarcos-bál.

— A helybeli ev. ref. főtanoda tanu-
lóiinak létszáma jelenleg 655. A szóbeli vizsgák f.
hó 25-kén kezdődnek s febr. 3-kán végződnek. A
vizsgálatok rendjét, ha csak helyszüke nem gátol,
jövő számunkban közöljük.

— A k.-vásárhelyi ev. ref. lelkész kö-
szönetet szavaz Tóth Istvánné és Szűcs Bálintné
ürasszonyoknak, kik közül az első egy gyönyörű
selyem asztalterítőt, másik egy jókora darab föl-
det ajándékozott az odaváló ref. egyháznak.

— Az örmények számára Aved Jakab
magyarra fordította a „Versuch einer Gesichte der
armenischen Literatur“ című munkát. Ára 2 fít;
az előfizetési pénzek Pestre, zsákutca 41. sz. alá
küldendők. Figyelmeztetjük rá az érdekelteket.

— A kolozsvári körnek 1869-dik febr.
6-kán tartandó táncvigalmára a meghívó-levelek
szétküldettek, azok, kik meghívást nem kaptak és
arra igényt tartanak, felkérnek, hogy a bálen-
dező-bizottmánynál a kör helyiségében jelentkezni
sziveskedjenek. Kolozsvártt, január 20. 1869. A
rendező-bizottmány.

— Az erdélyi törvényes királyi ítélő táb-
lánál, a második polgári osztályú ülésében a követ-
kező perek láttattak el 1868. év utolsó hetében:
Bűnügyek: Csia Antal ellen, csalásért. Pallós
Miklós ellen, sikkasztásért. Bunduka Toma ellen,
életbiztonság elleni kihágásért. Pap János ellen,
emberölésért. Franku Juon ellen, nehéz testi sér-
tésért. Naszku Bazil ellen, becsületsértésért. László
Sámuel és társai ellen, csalásért. András Imre el-
len, lopásért. Simó Ignác ellen, erőszakos nemi
közösülésért. Ifjabb és idősb Baló Miklós ellen,
nehéz testi sértésért. Kopasz János és társai ellen,
nehéz testi sértésért. Szintyován Maftej és társai
ellen, tolvajságért. Szentimbrean Simeon és társai
ellen, emberölés és nehéz testi sértésért. Dénes
Juon Nyegoi ellen, tolvajságért. Metea Mitru ellen,
nehéz testi sértésért. Lakatos Anna ellen, tolvaj-
ságért. Fekete István ellen, rágalmaszásért. Hanzel
Anna ellen, tolvajságért. Király József és Lajos
ellen, nehéz testi sértésért. Fodor István és társai
ellen, gyilkosságért. Csora Nikulj ellen, gyilkos-
ságért. Bakcsi János ellen, gyilkosságért. Henzel
Stefán ellen, tolvajságért. Tóth György ellen, tol-
vajságért. Benkő Zsigmondné ellen, tolvajságért.
Gyárfás Károly és társai ellen, nehéz testi sér-
tésért. Csiki István és társai ellen, becsületsértésért.
Kosztin Eszter ellen, sikkasztásért. Tódor Antal el-
len, nehéz testi sértésért. Szomorú György ellen,
emberölésért. Horváth János ellen, gyújtogatás és
nyilvános erőszakoskodásért. — Az urbéri osz-
tályban: A kajáni urbéresék folyamodása a ka-
jáni birtokosság ellen. A kajáni tagosítási egység,
Vas Ágnesnek Bartha Pál elleni, urbéri pere. A
csapáni tagosítási ügy. Kucsma községének legelő
elkülönítés iránti egysége. Vas Ágnesnek Márkodi
András elleni urbéri pere. B. Bálint Józsefnek
Bálmos Jakab elleni, urbéri pere. („Sz. H.“)

— Helyreigazítás. A „Kol. Közlöny“ f.
évi 5-ik számában „egy ifju“ köztudomásra hozza,
hogy a polgári társalkodó mult évi decz. 13-diki
határozata értelmében tanuló ifjak, jogászok sat.
50 kr havi részvénydíjért tagokul fölvetetnek, s
ezért Csulak Dániel úrnak, mint indítványozónak,
„kinek e szép eszme lelkében, szívében megfo-
gammzott,“ köszönetet szavaz az ifjuság nevében.
Az igazság érdekében kötelességemnek tartom ki-
nyilatkoztatni, hogy e „szép eszme“ nem a Csulak
Dániel úr lelkében, szívében fogammzott, a mennyi-
ben indítványa nem egyéb, mint egyszerű utánzás
azon kedvezményi eljárásnak, melyet a kolozsvári
kör alapszabályai 16 dik §-ban már hónapokkal
azelőtt megállapított s a tanuló ifjakra nézve tet-
leg életbe is léptetett. E kedvezményt, részemről,
a kolozsvári kör megnyitása óta folyton élvezem,
s ifju társaimat erre szintén felhivom. Egy má-
sik ifju.

Hivatalos értesítések kivonata.

Árverések. Kolozsvártt a k.-monostori ti-
zedben ház febr. 18. márcz. 23. — Hunyadmegyé-
ben Dédácson fekvők apr. 5. máj. 10. — Ugyanott
Maros-Némethiben fekvők márcz. 11. apr. 12. —
Felső-Fejérmegye Kornezezen fekvők márcz. 31.
ápril 30. — Alsó-Fejérmegye Diódon fekvők márcz.
6. május 16. — Küküllőmegyében Gogánban fe-
kvők márcz. 8. apr. 8. — Kolozsvártt nádasteri sző-
lők febr. 19. márcz. 24.

KÜLFÖLD.

Cubából kelt tudósítások szerint, Dulce fő-
körmányzó valamennyi tüstént capituláló fölkelők
számára általános kegyelmet ajánlott föl.

Florenz, jan. 15. Olaszország és az észak-
német szövetség között véglegesen megkötötték a
consulok teendőire, kötelességeire, jogaira és ki-
váltásaira vonatkozó szerződés.

Milanóban újra falragaszok jelentek meg
az őrési adó ellen.

London, jan. 15. A „Times“ jelenti, hogy a
küllügyminiszter Clarendon lord és az amerikai kö-
vet Reverdy Johnson tegnap irták alá az állami
hovátartozásra vonatkozó szerződést. A szerződés
lényegben megegyezik a Stanley lord és Johnson
között már előbb megállapított javaslatával.

Belgrád, jan. 12. Nehány nap óta csupa
harczias hír érkezik a távolabb keletről, melyek a
helyzetet nem oly rózsás színben tüntetik fel, mint
a minőnek azt a nyugati diplomatiai körbeiben raj-
zolják. A „Srbija“-nak írják Rusztkából folyó hó
13-ról: „Hadtschi Dimitrije egész bandájával már
a Balkán hegységben van, egyaránt dacolva a
hideggel, éhséggel, törkökkel és gyanokkal. Jól
értesült egyének beszélik, hogy a görögöket kitar-

tásra intette és segélyt ígért nekik. (!) Csapata 600 főre terjed. Itt (Rusztukban) nagy izgatottság van. 10,000 ember érkezését jelentik, mert a kormány értesült, hogy bolgár bandák szándékoznak a Dunán átkelni. Mondják továbbá, hogy Konstantinápoly és Bukarest közt igen feszült viszony uralkodik, s úgy vélekednek, hogy a görög-török háború esetére Károly fejedelem Románia függetlenségét fogja proclamálni.

Páris, jan. 16. A „Journal Officiel“ jelenti, hogy tegnap a negyedik konferenciális ülés tartott ma pedig az ötödik fog tartatni.

Páris, jan. 16. A „Constitutionnel“ írja: A konferencia három óráig tartó tegnapi ülésében a tanácskozmányok épp oly elhatározó, mint kielégítő fordulatot vettek, a mennyiben az óhajtott megoldásban jelentékeny közeledés történt, amár a megoldás s az az alak, melyben létrejönnie kellene, nem állapított meg közös megegyezéssel. De minden azon föltételre jogosít, hogy a mai ülésben, mely az utolsó lesz, a teljhatalmazottak

befejezendik a kibékítés művét, mit egész Európa nagy meglepéssel fog üdvözölni.

A „Public“ szerint a conferentia 15 kén kiegyezett a saját határozatainak adandó forma s ezen határozatok békülékeny jelleme iránt. A diplomatiai okiratnak 16-kán kelle aláíratiua.

Páris, jan. 16. A tegnapi „France“ írja: A „Nord. Allg. Ztg.“ legújabb cikke visszavonuláshoz hasonlít, s hozzáteszi, hogy Bismarck számított Pestre, hovan Bécere pressiót lehetett volna gyakorolni; Magyarország azonban nem engedte át magát az ily illoyalis játéka. a miért is a „Nord deutsche“ jónak látja takaródót fujni.

Oroszország azon követelésére, hogy a kandiak lakosság sérelmeinek megvizsgálására nemzetközi bizottság alakíttassék, a „Morning Post“ megjegyzi, miszerint ha már egyáltalán a közigazgatás hiányaival akarnak foglalkozni, Lengyelország sokkal előbb adhatna okot ily vizsgálatra. Ellentétben a „Times“-al, mely Oroszországot békeszeretőnek mondja, mert még nem tartja elér-

kezettnek a cselekvésre alkalmas időt, a „M. Post“ különösen hangsúlyozza az északi birodalom erőtlenségét, mely szerinte a krími háború következménye. Ezen háború erős lökést adott Oroszország nagyraevágásának, melynek hatása több nemzedéken át érezhető lesz, és Pétervárot éppen nem hajlandók magukat e téren újból megleckéztetni, a mi jelenleg sokkal könnyebben megeshetnék. Ma — mondja a lap — már nem kell tartani új Sino-petől, nem létezik Sebastopol, melyet be kellene venni. A portának csak erkölcsi támogatásra van szüksége, ennek tucata reábirandja Görög- és Oroszországot, hogy ferde, illetőleg kétszínű állásukról lemondva, legalább egyelőre nem indítanak keresetlen hadjáratot azon hatalom ellen, mely szabadlövésre és civilizatorra nézve velük egy színvonalon áll.

Legújabb.

Páris, jan. 17. Minden lap hozza, hogy a konferenciális teljhatalmazottak aláírták a jegyző-

könyvet, a török teljhatalmazott kivételével, ki a török kormánytól utasításokat vár. Rbanga be ki nyilatkozta Lavalette előtt, hogy a görög kormány nem válaszolhatott, mert a táviradi közlekedés meg van szakítva. A conferentia illető okmányai egyenesen Athenbe küldettek. Rbanga be csapán felhivatalos értesítést kapott.

Madrid, jan. 16. A ma délután 4 óráig érkezett tudósítás szerint a választási irodákba a tartományokban 2995 monarchista, 720 köztársasági és 200 egyéb párthoz tartozó egyén választott meg.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Január 19 én: 5%, Metaliques 100 frt 60.65 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt 65.50. Kamat 65.40. 1360. Kölesön 93.50. Bankrészevény 678. Hitelintézeti részvény 200 frt 254.— London 10 frt at. 100 frt 23 1/2, kr 120.80. Ezüst 118.65. Cs. királyi arany 5.71.

Erdélyi földteh. kötv. jan. 20 án: 74. —

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

66.—1869.

(29)

Hirdetmény.

A földművelés, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszter ur ö nagyméltósága kijelentvén az iránti élénk kívánságát, hogy a magyar bányatörvény végleges szerkesztésében a bányai par képviselői is részt vegyenek, és azon kívánattól is vezettetvén, hogy az erdélyi bányai par minden ágának nyújtassék az alkalom külön érdekeinek érvényesítésére, folyó év 5-kén 208 szám alatt kelt magos rendelettel megengedni méltóztatott, hogy az erdélyi bányai parosok köréből a magyar bányatörvény tervezése céljából meghívandó bizottmányba három tag hívassék meg, még pedig oly módon, hogy minden bányakerület, melyben különböző alapszabályok vannak hatályban, külön képviselőt is válasszon.

E szerint az egyik képviselő az Abrudbánya Verespataki bányamegyéből, — a második Zarándmegeből és a régi aranykerületből, — a harmadik pedig Erdélyország többi részeiben működő bányai parosok által lesz választandó.

Az Abrudbánya-Verespataki bányamegyében a kellő intézkedés eziránt már meg történt, — ezennel még felhivatnak tehát.

(A) a Zarándmegeből, továbbá a Hunyadmege Maroson inneni részében, végre Alsófehérmegyében (kivéve Abrudbánya és Verespatakot)

(B) a Hunyadmege Maroson tuli részében, Torda, Kolozs, Belső Szolnok és Felsőfehérmegyékben, továbbá Csik, Háromszék és Udvarhely székeken, végtére Beszterce, Fogaras Brassó és Naszod vidéken létező minden bányai társulat k és társaságok, miszerint kebelekből egy egy képviselőt válasszanak, mely képviselők azután a megválasztási bizonyítékkal ellátva, valamint a bányaművek egyedüli tulajdonosai is, még pedig az (A) alatti területre nézve Abrudbánya bányavárosba a m. k. bánya bizottsági irodában folyó évi Február hó 23 kán, a (B) alatti területre nézve pedig itten Zalathán a bányahatóság hivatali épületében folyó évi Február hó 27-én tartandó közgyűlésre az érintett bizottmányi képviselő megválasztására megjelenni sziveskedjenek.

Zalathán 1869 évi Január hó 13-kán

A m. k. Bányakapitányság.

NEM HIVATALOS

(33)

(1—4)

Kereskedők!

urak vagy asszonaságok, a kiknek a kolozsvári piacon és környékén terjedelmes ismeretségek van, igen jó provísió mellett egy a legnagyobb bécsi kész fehérmű és vászonraktár számára képviselőket kerestetnek. Bizományba adott árak és minta-gyűjteményekért 500 frt kívánatlik. Vállalkozni akarok sziveskedjenek egyenesen

a os. kir. kiv. szab. kész fehérmű- és vászonru raktárhoz fordulni.

MODERN LAJOS,

Tuchlauben, Nro 11.

(35)

(1—*)

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weiser Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok által igazolva,

mindennemű idült köhögések, mellfájások, náthaláz, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdő-elynyalkodás ellen eddig még kielégítő siker nélkül soha nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnően jótékonyan hat, — különösen görcsös köhögés és számarhurtnál; elősegíti a nehéz s megaludt nyálkákiköpést, a gégeingert azonnal enybiti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, — még az oly heves és gonosz aszkórköhögést is, s a vérhányást.

Egy kisebb üveg 60 kr., nagyobb üveg 1 frt.

Mayer G. A. W., gyáros Breslauban.

Kapható: Kolozsvárt, Buder K. gyógyszerésznél belső monostortúza a Redout során.

Legnevezetesebb francia találmány!

Eau d'Aspasie.

Legújabb bőrszépítő-szer, minden ártalmas alkatrész nélkül, tiszta növény-anyagból készítve.

Végre sikerült a fáradságtalan tudományok egy szert találni fel, a mely minden hátrány nélkül az egészségre nézve, minden eddig feltalált szépítő vizet, meglepő gyors eredményei által, felülmúl. Csak egyszeri használat után is a bőr, akár a kór, akár más befolyás következtében, lett légyen fakósárga és hervadt, fehér és hajlékony lesz, lehetségesen rózsaszín frisseséget ölt, s hatását még nagyobb szobai bőségben sem veszti legkevésbé is el.

Egy eredeti üveg ára, magyar és francia utasítással 1 frt 50 kr.

Központi raktár a magyar korona országaira nézve Heymann Zsigmond-nál Kolozsvárt.

Részleteladás Kolozsvárra nézve: Binder C. H. ur gyógyszerésztárában. (16) 5=*

Raktárak minden városban alakíttatnak. Átvevők sziveskedjenek levélben a központi raktárhoz fordulni.

Uj báli czikkek.

Czetz J. és Társának
(KOLOZSVÁRTT)
Éppen most érkeztek a legújabb báli czikkek, u. m. női-atlasz- és czeig-topánok, finom kesztyűk, legyezők, szép s izletes párisi fő-ékek és virágok, színes tarlatánok, könnyű- és nehéz selyem ruhakelmék 23 frtől feljebb, kreditor és atlasz szalagok, izletes báli nyakkendők.
Virág nyomatu tarlatán ruhadarabok leszállított árakért kaphatók. (32) (2—4)

Elv: „Felöltő olcsóság!“

Alólírott figyelmeztet azon nevezetes tökéletességre, a melyre kézműáru-raktárát legújabb időben emelte, s a t. cz. közönség becses tekintésére ajánlja gazdagon ellátott.
Rövid- és díszáru-, porcelán-, kőedény-, finom üveg- és mindenféle tükör-, végre fa- és vasbutor raktárát.
Ugyszintén ajánlja legújabb divatu női gallérokkal és muffokkal dúsan ellátott raktárát is a legjutányosabb árakban.
TEUTSCH J. B.
Sogesvártt. (433) (4—*)

(9) (4—8)
Naponta 11 órán túl friss farsangi-fánkok és hassé-pástétomok kaphatók
Tauffer János czukrászatában.

(387) (18—*)
Ily szemüvegeket és orrcsüptetőket, valamint jeles színházi látásokat, melyek a szemet nem fárasztják, készít és árul
BOSCOVITZ A.
opticus és eröművész.
Kolozsvártt, főtér, dr. Szabó-féle ház.

Grosz Károly,

fogművész
vidéki rendes körutjából Kolozsvárra
visszatért. Ajánlja szolgálatát a nagyérdemű közönségnek.
Lakása, mint eddig: a dr. Szabó-háznál.
(23) 3—3

(34) (1—1)
Hivatalnokok, jogászok, papok, gymnasiális és reáltanodái tanárok, előre nem léptetett orvosok (ezek mint orvos- és sebészintendosok), gyógyszerészek, vegyészek, művészek sat. a kik egyszerű írásbeli uton (promotio in absentia) akarják maguknak a bölcsészeti tudori diplomát megszerelni, eziránt 1869 és 70-re mindenkor, de csak 10 frt. és életleírás beküldése mellett, legpontosabb utasítást, tanácsot és elősegítést nyerne, a mennyiben ez t. i. törvényesen lenetséges
CLAISE igazgatótól
Breslauban, Grünstrasse, 4.

(19) (3—3)
Egy grófi házhoz kerestetik egy jó bizonyítványokkal ellátott huszár,
ebbéli ajánlatok a hosszu szappanutczaí 377 szám alatti háznál elfogadhatnak.

(30) (2—2)
HIRDETVEY.
Alattirt ügyvédi irodámat Sz. Ujvárra áttéve, f. év. január 1-sőjétől fogva megnyitottam. Midőn ezt közhírré teszem, a hozzám folyamodókat pontos és gyors eljárásomról mérsékelt díj mellett biztosítom.
Sz. Ujvártt, 1869 január 10-én.
BALÁS IMRE, h. ügyvéd.

(25) (3—3)
Szász-Régeni Wermescher Mihály és társai céget viselő szeszgyárban egy szakavatós és jártas főző, jelen év februárius 1-ső napjától kezdve — kerestetik.
Tudósítások a fennebbi szeszgyárhoz intézendők.

(22) (3—3)
90 darab Lovasi-faj éves sertés eladó.
Értekezhetni magyar kapu mellett 14 szám Kolozsvártt.

(465) (5—5)
Nemes Dobokamegyében Bádok helységében 105 hold 748 □-öl szántó, kaszáló és erdőből álló birtok 2 belső telekkel és chez tartozó korsosoma joggal, szabad kézből örök áron eladó
Értekezhetni személyesen vagy bérmentes levéllel Magyar-Ujfaluban Boér Bálinttal, ntó posta. Pánczéleseh.

(345) (17—24)
Kávé,
bécsi fontja: 60, 65, 70 kr. egész 1 frt 10 krig, arulja a keletindiai kávé-raktár BÉCSBEN,
Graben, 29. a Trattnerhof udvarán. Vidékre tártvnt mellett. Legalább 30 új vásárlásnál a szállítást minden vasití és gőzhajó állomáshoz ingyen.

CSAK VALÓDI OROSZ-CHINAI

THILA, egyenesen behozva, új szedés Congo fontja 2, 3, 4, 5, 8 frt különböző árúknál. Császárjelű, bécsi fontja 5 frt. Mindentelők 1/4 és 1/2 fontos pakétkban is. Csak arany kupája 1 frt. Valódi japán arany pakétkja 75 krtól 2 frt. Cognac, 10 éves, Arrac, puncsescentia, finom francia és hollandi likörök székküldetnek
GRANICHSTEINEN S. által Bécsben, Stadt, Graben, 29 sz. a Trattnerhof bejében. (330) (18—24)
Mégrendelések utánvrt mellett pontosan teljesítenek. Árjegyzékek kívánatra vittebmentesen és ingyen.